

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 479
Ημερομ. Κατάθεσης: 24/10/2022

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α΄ ΑΘΗΝΩΝ

18 Οτωβρίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Κωνσταντίνο Σκρέκα.

Θέμα: «Αίτημα ανάκλησης και συμπλήρωσης εγγράφου για το οικοσύστημα στις Μαρίκες της Ραφήνας.»

Κύριε Υπουργέ,

Η περιοχή που εκτείνεται στην παραλία Μαρίκες Ανατολικής Αττικής περιλαμβάνει οικοσυστήματα Κοινοτικής σημασίας του Παραρτήματος Ι της «Οδηγίας για τους Οικοτόπους 92/43/ΕΟΚ. Σε αυτό το ενδιαίτημα λαμβάνει χώρα υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος στα πλαίσια της κατασκευής έργου αποχέτευσης που εκτελείται από την εταιρεία ΑΚΤΩΡ για λογαριασμό της ΕΥΔΑΠ. Το θέμα έχει διευκρινιστεί κατά το πρόσφατο παρελθόν με επιστολή που συντάχθηκε από το Ινστιτούτο Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων και Εσωτερικών Υδάτων του Ελληνικού Κέντρου Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ) και εστάλη στις αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες, κατά την οποία ο κ. Δρ. Σταμάτης Ζόγκαρης [Κύριος Ερευνητής] επισημαίνει την υποβάθμιση της προστατευόμενης περιοχής «Παράκτιο Έλος Μαρίκες (Αμμοθινικό Σύστημα)» στη Ραφήνα Αττικής λόγω των προαναφερόμενων έργων αποχέτευσης.

Η μη έκδοση έως σήμερα του προβλεπόμενου Προεδρικού Διατάγματος για την οριοθέτηση του Παράκτιου Έλους/Αμμοθινικού οικοσυστήματος των Μαρικών ως προστατευόμενης περιοχής, αποτελεί σαφή παράλειψή του Κράτους. Η Κίνηση για την Προστασία και Ανάδειξη του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας ασχολείται ενδελεχώς με το θέμα καθώς σε ανακοίνωσή της αναφέρει ότι η σχετική απάντηση του ΥΠΕΝ είναι αληθής μόνον κατά το μέρος που αφορά στη μη έκδοση μέχρι σήμερα του προβλεπόμενου Προεδρικού Διατάγματος για την οριοθέτηση του οικοσυστήματος των Μαρικών ως προστατευόμενης περιοχής, γεγονός που αποτελεί παράλειψή του. Όμως ένα ευνομούμενο Κράτος δεν δύναται να επικαλείται ως άλλοθι τη δική του παράλειψη.

Ακολούθως παρατίθεται αναλυτικά η τεκμηριωμένη επιστολή όπως δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Κίνησης για την Προστασία και Ανάδειξη του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας προκειμένου να καταστεί ευρέως αντιληπτή η σπουδαιότητα του θέματος.

“Στις 8.10.2022 επτά περιβαλλοντικές οργανώσεις με κοινή ανακοίνωσή τους καταδίκασαν την επιχειρούμενη αποψίλωση στην προστατευόμενη ζώνη του Παράκτιου Έλους/Αμμοθινικού οικοσυστήματος στην παραλία Μαρίκες της Ραφήνας για την κατασκευή του αντλιοστασίου αποχέτευσης της ΕΥΔΑΠ, ζητώντας να

σταματήσει άμεσα με παρέμβαση όλων των αρμόδιων υπηρεσιών προκειμένου να αποφευχθεί η συρρίκνωση ενός από τους ελάχιστους πλέον υγροτόπους της Αττικής και η καταστροφή οικοτόπων κοινοτικής σημασίας που καταγράφονται στην περιοχή («Κρανίου τόπο άφησαν τις Μαρίκες στη Ραφήνα», «Εφ.Συν.», 8/10/2022).

Εν τω μεταξύ, το καθ' ύλην αρμόδιο για την προστασία των υγροτόπων Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με το έγγραφό του ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/93616/2829/13-10-2022 με θέμα: «Έργα σε περιοχή του Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών με ονομασία «Παράκτιο Έλος Μαρίκες/Αμμοθινικό οικοσύστημα», απαντώντας σε σχετικό ερώτημα του Δήμου Ραφήνας-Πικερμίου, απάντησε ότι «...η περιοχή παραλία Μαρίκες δεν εμπίπτει στα όρια των προστατευόμενων περιοχών που εντάσσονται στο πλαίσιο αρμοδιοτήτων της υπηρεσίας τους».

Προφανώς η απάντηση που δίνεται σε ένα ερώτημα εξαρτάται από την διατύπωση του τελευταίου, που στην προκειμένη περίπτωση δεν είναι γνωστή. Επειδή όμως, κατά το γνωστό απόφθεγμα, η μισή αλήθεια είναι ψέμα, επισημαίνουμε τα εξής:

1) Η ως άνω απάντηση του ΥΠΕΝ είναι αληθής μόνον κατά το μέρος που αφορά στη μη έκδοση μέχρι σήμερα του προβλεπόμενου Προεδρικού Διατάγματος για την οριοθέτηση του Παράκτιου Έλους/Αμμοθινικού οικοσυστήματος των Μαρικών ως προστατευόμενης περιοχής, πράγμα που αποτελεί παράνομη παράλειψή του. Το Κράτος όμως δεν μπορεί να επικαλείται τη δική του παράνομη παράλειψη!

2) Στην περιοχή είναι καταγεγραμμένοι 5 οικοτόποι προτεραιότητας της Ε.Ε. που προστατεύονται αυτοτελώς από την Ευρωπαϊκή Οδηγία 92/43/ΕΟΚ για τη βιοποικιλότητα!!!

3) Οι Μαρίκες περιλαμβάνονται στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών του ν.4672/2017 των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών Αττικής (Οδηγία 2000/60/ΕΚ για τα νερά) ως «περιοχή που προορίζεται για την προστασία οικοτόπων και ειδών». Είναι χαρακτηρισμένος Υγρότοπος Α' Προτεραιότητας (όπως είναι όλοι οι υγρότοποι που εντάχθηκαν στο Μητρώο) και όφειλε να έχει εκδοθεί Προεδρικό Διάταγμα Προστασίας το αργότερο έως το 2019.

4) Για τις Μαρίκες (όπως και για άλλους 50 υγροτόπους της Αττικής) έχει ξεκινήσει η διαδικασία οριοθέτησης σύμφωνα με το ν.3937/2011 (εφαρμογή της Οδηγίας για τη βιοποικιλότητα) με την καταγραφή και επιστημονική τεκμηρίωση της οριοθέτησης του από το Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων (ΕΚΒΥ)

Ανεξάρτητα όμως από την κωλυσιεργία του ΥΠΕΝ στην έκδοση Προεδρικών Διαταγμάτων Προστασίας, ο υγρότοπος Μαρίκες, όπως και όλοι οι υγρότοποι που εντάχθηκαν στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών (Α' Προτεραιότητας), μέχρι την οριοθέτησή τους υπόκεινται στις απαγορευτικές διατάξεις του νέου Ρ.Σ.Α. (ν.4277/2014, Παραρτ.ΙΧ) που είναι η «απαγόρευση δόμησης, επιχωμάτωσης, άσκησης οχλουσών δραστηριοτήτων και κάθε δραστηριότητας που υποβαθμίζει την οικολογική τους κατάσταση».

Συνεπώς η οποιαδήποτε εργασία μέσα στην καρδιά του «υπό οριοθέτηση» υγροτόπου των Μαρικών όπου καταγράφονται οικότοποι προτεραιότητας, αποτελεί μία παράνομη πράξη, υπεύθυνοι για την οποία δεν είναι μόνο το ΥΠΕΝ, η ΕΥΔΑΠ και η ανάδοχος εταιρία του έργου, αλλά και οι οικείες τοπικές αρχές που γνωρίζουν το νομικό καθεστώς στην περιοχή αρμοδιότητάς τους και παρόλα αυτά έχουν σύσσωμες γνωμοδοτήσει θετικά υπέρ των χωροθετήσεων των έργων αποχέτευσης μέσα σε προστατευόμενες περιοχές.

Χαρακτηριστικό είναι ότι η -περιέχουσα τη μισή μόνον αλήθεια- απάντηση αυτή του ΥΠΕΝ, εργαλειοποιήθηκε υπέρ της συνέχισης του έργου από τον Δήμαρχο Ραφήνας-Πικερμίου Ευ. Μπουρνούς, που με ανάρτησή του στην προσωπική του σελίδα στο fb πανηγύρισε, σχολιάζοντας: «Η πρόοδος(!!!) σε τούτο τον τόπο θα προχωρήσει, με σεβασμό στον άνθρωπο και στο περιβάλλον(!!!), σε...πείσμα όσων επιδιώκουν την οπισθοδρόμηση(!!!) για ψηφοθηρικά οφέλη(!!!) με ανακρίβειες και ατεκμηρίωτες(!!!) υποκριτικές ευαισθησίες». Αποτελεί πραγματικό πρόβλημα ότι για ορισμένους η καταπάτηση περιοχών προστασίας της φύσης θεωρείται «πρόοδος», ενώ ο αγώνας για την προστασία τους «οπισθοδρόμηση».

Ζητούμε την άμεση ανάκληση του ως άνω εγγράφου του ΥΠΕΝ, και πάντως τη συμπλήρωσή του όσον αφορά το καθεστώς προστασίας που απολαμβάνει η περιοχή του Παράκτιου Έλους/Αμμοθινικού οικοσυστήματος στην παραλία Μαρίκες της Ραφήνας με βάση τις ενωσιακές Οδηγίες, ανεξαρτήτως της μη έκδοσης του προβλεπομένου Π.Δ. Αν επέμβουν ξανά οι μπουλντόζες, θα είναι πολύ αργά. Προς τούτο επιφυλασσόμαστε να προβούμε σχετικά σε κάθε ενδεδειγμένη ενέργεια σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο.”

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- Προτίθεστε να προβείτε άμεσα στην ανάκληση του εγγράφου του ΥΠΕΝ [ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/93616/2829/13-10-2022] και στη συμπλήρωσή του όσον αφορά στο καθεστώς προστασίας που απολαμβάνει η περιοχή του Παράκτιου Έλους/Αμμοθινικού οικοσυστήματος στην παραλία Μαρίκες της Ραφήνας με βάση τις ενωσιακές Οδηγίες, ανεξαρτήτως της μη έκδοσης του προβλεπομένου Προεδρικού Διατάγματος;
- Ποια μέτρα προτίθεστε να λάβετε άμεσα ώστε να προστατευθεί η απειλούμενη με υποβάθμιση περιοχή από τα έργα που λαμβάνουν χώρα εκεί κατά παράβαση της ευρωπαϊκής «Οδηγίας για τους Οικοτόπους» 92/43/ΕΟΚ;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Αγγελική Αδαμοπούλου
Ανεξάρτητη Βουλευτής Α΄ Αθηνών